

„POKROK“ vychodí každý piatok.

Adressa pre všetky zásielky:

Jozef Teslík Uh. Skalica (Szakoleza).

Oznamy (inzeráty) účtujú sa levne a platia sa vopred.

POKROK.

Predplatné poštou:

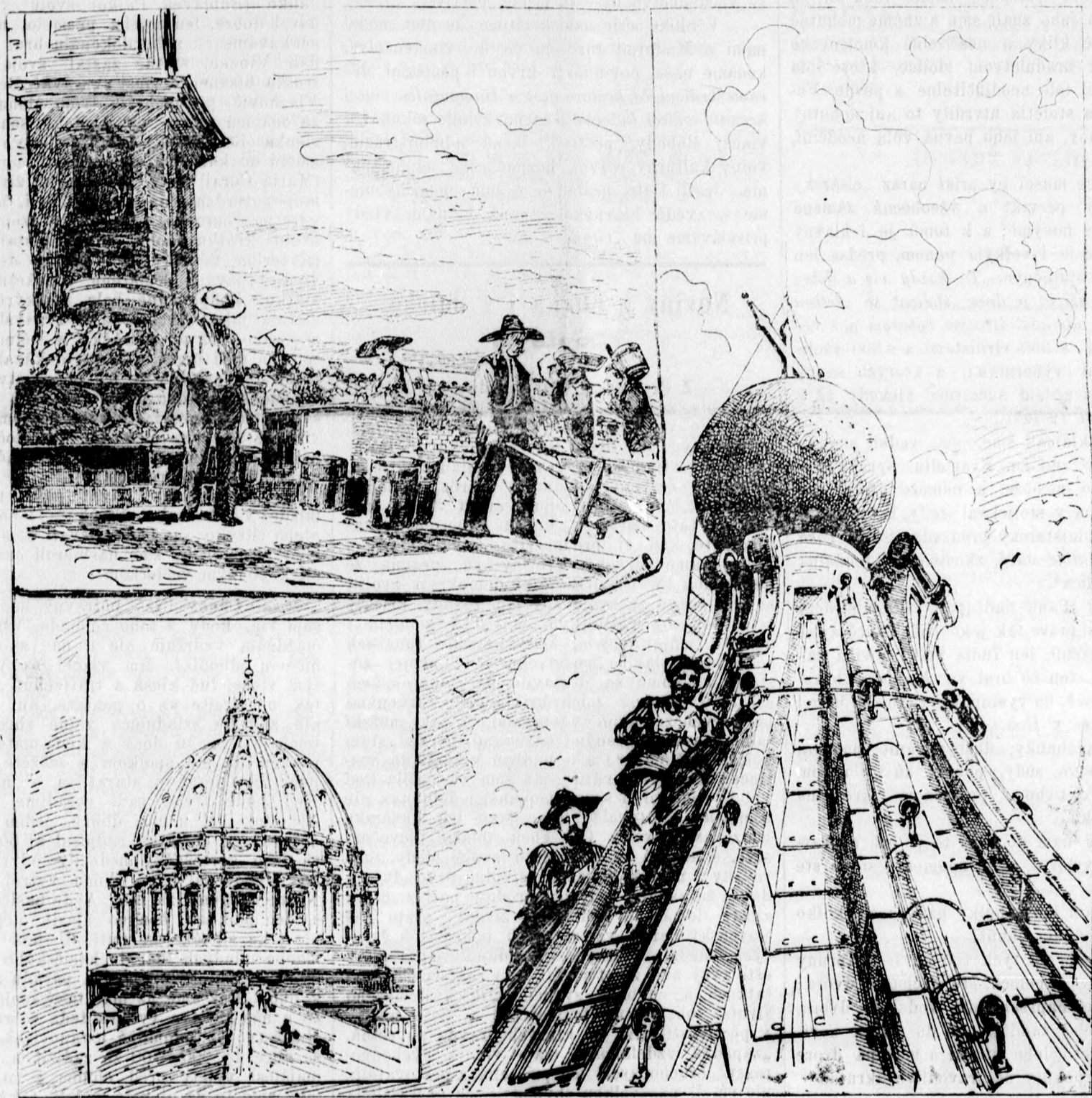
Na celý rok 2 kor. — Na pol roku 1 kor. — Jednotlivé čísla v expedícii a pri zásielkach najmenej 20 výtiskov stojí 2 hal.

Predplatné do cudzozemska 5 kor. Bezmenné a nevyplatené dopisy sa neprijímajú.

Týždenník venovaný ku poučeniu a vzdelaniu slovenského ľudu.

Velechrám Sv. Petra v Ríme.

Delníci na kupole svatopeterského chrámu prevádzajú opravy.

Častokrát očujeme o Ríme o jeho chrámoch, basilikách a väzách, a každý pútnik, každý cestovateľ s údivom rozpráva o chráme chrámov, o basilike Sv. Petra, apoštola. Keď nedávno slávil sa pápežské jubileum, priniesol jeden taliansky list obrázky z „večného mesta“ z ktorých tento s kupolou vynímame a naším čitateľom predvážame.

Málokto vie, že na streche Svätopeterského chrámu pracuje celý rok stále niekoľko sto ľudí, ktorí tuto veľstavbu neprestajne opravujú. Títo delníci menujú sa „Sanpietrini“ ľudia od Sv. Petra. Ročná oprava stojí 180,000 lír (asi jako tolko korún.) O rozmeroch chrámu dostačia tieto číslice: Na zlatú guľu ktorá zaklučuje kupolu zmestí sa 16 ľudí. Sli-mákovité schody, ktoré k nej vedú majú dva i pol metra šírky. Šírka basiliky obnáša 117, dĺžka 50 metrov, stĺpy sú 27 metrov vysoké. Do chrámu zmestí sa 80,000 ľudí a býva pri veľkých slavnostiach plný, natolko že jeho brány musia sa pred návalom uzavreť aby sa nestalo nešťastie.

Hlavný župan Dr. Viktor Kramolín v okrese skalickom.

Je to starodávnou obyčajou, že hlava župy lebo stolice, po svojom vymenovaní a potvrdení Jeho Veličenstvom cestuje po stolici, navštevuje mestá a okresy aby dľa vlastného názoru poznal pomery a smýšľanie ľudu, aby vypočul žaloby a sťažoby ukrivdených, nespokojných, aby vyrovnával spory a hádky a aby udeľoval právo a spravodnosť jako najvyšší strážca zákona a ústavnosti v stolici.

Dr. Viktor Kramolín keď nastúpil na hlavnozupanské kreslo nitrianske, povedal v starom, čiernom stoličnom dome, pod historickým *Zoborom* významnú reč, v nej nastínil svoj program, svoje kultúrne a hlavne politické desatoro. Reč jeho bole sebevedomá, silná a mužná.

Nás zaujímali z jeho reči tie výroky, ktoré poľahovali sa na kultúrny život Slovákov v stolici a na administráciu, na verejnú správu. V základnú očistu sme neverili a o nejakom priaznivom prevrate v prospech nášho ľudu ani sa nám nesnívalo, lebo znali sme a známe mohutné kedysi rodinné kliky a nesčíselné kmotrovské sväzky medzi úradníctvom stolice, ktoré lpa na stolici a jej tele neodlučiteľne a pevne. Vedeli sme, že čo stololetia utvrdili to ani mohutný hlas nadžupanov, ani jeho pevná vôľa neodčini, naraz nenapraví!

Na stolice musel by prísť naraz „cisársky rez“ základný prevrat a všeobecná záměna starých ľudí s novými; a k tomu je i hlavný župan, trebárs je i veľkým pánom, predseda len slabým a nedostatočným. *To každý vie a dobre pochopí, kto uváži čo je dnes „stolica“ so všetkou jej slobodou, s administratívnym výborom a s celou jej správou, s 300 virilistami a s 300 všeliako zvolenými výborníkmi, z ktorých sa na stoličnom shromáždení súčasnia niekedy až 2 procenta to jest 12 ľudí!*

Preto nesklamali sme, lebo vedeli sme že hory neprenesie ani Dr. Kramolín, správu nezreformuje, lebo nemôže, a nemôže preto lebo neobstál by sám v stolici ani vtedy, keby zastal sa ho i sám ministerský predseda Széll. *Taká moc je ešte v krajine stará, zkostnatelá, feudálna zemänská „stolica“.*

Osvietený Pane nadžupan, administrácia plače pod Vami práve tak jako pod Thuróczyom, system sa nezmenil, len ľudia prišli noví a zamienili si úlohy, ten čo hral vo *Frašťáku* hraje dnes v *Topolčanoch*, čo vystupoval v *Novom Meste*, účinkuje (!) dnes v *Holiči*.

Citácie, prehánky, dostavovanie pomsta, zrada, špiclovstvo, sudy, pokuty sú i v našom ináče na vonok tichom, poslušnom okrese na dennom poriadku.

Kto povie nám do očí: to je lož, nepravda!?! Ľudia vyslovte sa a spomente si čo ste za rok prežili.

Pripomínam len tabulky na vozoch, koľko platili ubohí sedliaci pokút!

Upozorňujem na tých 120 na 1—2 koruny pokutovaných vo Gbeloch, pre nečistotu dvora; jedon preto, že napršala mu voda do dvora, druhý preto, lebo žandári mu do dvora nevideli a tretí preto, lebo staval a mal na dvore tehly. To boly pokuty nespravodlivé, ukrutné.

Donucovanie *Radimovanov* na navázanie ciest v čas zatvi, pokutovanie a konečné oslobodenie týchže. Kolkokrát sa dostavovali, koľko platili a zmárnili času?!

O voľbách neidem hovoriť, spomeniem len *Radimov* a *Brocko*.

A v kultúrnom ohľade, kde je ta sloboda?

Zákaz nevinného divadelného predstavenia v Petrovej Vsi, pokuta za náboženské divadlo vo Gbeloch!!

Zákaz divadelného predstavenia v *Brockom*!

Citácie a dostavovanie pre nevinné viačičné stromky.

Politickú stránku nášho života nespomínam, v tomto ohľade sú naši obyvatelia mŕtvi a my sa s politikou i tak nezaobráame. Ale ubezpečujem pána hlavného župana, že rozdielu medzi jeho predchodcom a nim v administrácii nie je. *Ona je práve tak postrachom ľudu jako predtým.*

Nie je v nej lásky k nášmu ľudu, ani humanity. A keď osvietení Pane prichádzate k nám, pozrite láskave i ruby tých slávností, pozrite na ľud, všimnite si jeho bied a jeho žiadosti a prezrite si dobre tých čo kričia: „*Pane my sme*“ ti druhí nie; my držíme vlasť: ti druhí ju búrajú, my pracujeme, ti lenošia a márnia, my platíme, ti druhí berú platy, my voláme „*eljen*“ ti mlčia, my milujeme vlasť oni ju nenávidia. *oh kuknite im do srdca a čo uvidíte v ňom, to zapamatajte si.* Veríme, že idete k nám jako host, a „host do domu, Boh do domu“, že idete k nám jako priateľ ľudu, napraváť čo sa dá, mierniť protivy a zveľebovať úctu k slobode, ku krajinskej ústave a upevňovať lásku k vlasti. I my pestujeme tieto čnosti a jako Slováci pestujeme ich v reči našej materinskej a verte, že vlastenectvo naše je rýdze, poctivé.

V hĺbke srdca našich cítime, že niet medzi nami a Maďarmi rozdielu čo do vlastenectva, konáme naše povinnosti krvou i peniazmi, *dávame kráľovi čo kráľovi jest a žiadame len viacej uznania, viacej ľudskosti, zachovávanie zákonov a viacej slobody, poctivú, lacnú administráciu, voľný kultúrny rozvoj, hospodárske napomáhanie.* Jestli tieto heslá — o čom nepochybujeme — vedú hlavného župana k nám, vtedy privolávame mu „*vitajte u nás!*“

Noviny z blízka i z ďaleka.

(Dopisy.)

— Z Prešporka. Mimochodne mi nápadným bolo, že slovo, ktorým sa červená barva značí, vo všetkých starých i nových rečiach europejských má literu *r* v sobe; ku pr. latinsky ruber, francúzsky rouge, italský rosso, slovenský červený, maďarský vörös, nemecky roth atď., jakoby ona neprijemnosť barvy značila. Že táto barva v skutku odporou je nahliadnete, keď si predstavíte kus zahrady v ktorej samé červené kvetiny sú, pravda že nevkusnou by bola. Sociálni demokrati zvolili si túto barvu za svoju aby ich zásady kričaly a ich boj aby viditeľným bol. Tak som to i dňa 31. mája videla, keď spevokol tunajších socialistov slávil „posviacku“ (!) svojej zástavy, ku čomu sa dostavilo na 3 parolodach asi 1500 bratrov z ich kriklavými, červenými bo červenozelenými zástavami, a jak mužskí tak i ženské červenými odznakmi, perami, stužkami okrášlení (?) a s hudbou kráčali do hostinca „zástavu svätú“, aj som sa tešila keď videla som toľko sorganizovaného delníctva ale som ich aj ľutovala vidiac jako ich kazársky cudzopasníci vedú. Oni chcú oblažiť človečenstvo, a nechcú uznať príčinu svojej biedy. Staroveký i novejší dejepis očividné príklady podáva, že záhuba celých národov počína sa od zkázy domáceho, rodinného života; preto náš slovenský národ vo všetkých pohromách časových, medzi všetkými krividami neprajníkov ešte ryzý svoj život udržal, že v známych nedostatkoch a chybách svojich, čnosti domáceho života, obzvlášťne pracovitost a čisté mravy v poctivosti drží, o ktorých pravda povestná, „západná vzdelanosť“ málo vie, a východnej rassy „bruchopasci“ ich priatelia a pestovatelia nie sú. U nás veľkou chybou je, že naši rodičia nemôžu sa dočkať, by sme zo školy mohly vystať aby sme išli pásť alebo do daktorej tovarne chodili vyrobiť, následok je, že keď sa staneme vydajú schopné panny, veru vlastnoručne ušití biely spodný mužský bo ženský odev nevieme, pančochy usúkať, dobrého chleba napiecť a chutné jedlo obyčajného stolu pristrojiť tiež nie, lež rozprávky, romány a to len klzké hlúpe čítame, hovoríme ba i sami prežijeme. Nie div, že hyneme a krpátíme. Ja by som navrhovala, ak sa daktore socialistické dievča vydá, ak preukáže asi 12 kusov bieleho ňou vlastnoručne z platna vystrihnutého a ušitého odevu, tiež toľko pančoch upletených a päť od nej vymiesených a upečených chlebov; o schop-

nosti ale vo varení má svedectvo vydat' obed, ku ktorému mladý muž 3 členov z výboru povolá. Ktoráby pri jej vydaju tieto výminky nevyplnila, ať složí do spolkovéj pokladnice 10 zl. z tejto pokladnice ať sa podporujú statočné ženské slobodného stavu.

Mužovia zaraz by sa lepšie mali a spojnejšie žili. *Alžbeta Girigári.*

— Smolenice. Naša statná a spanilomyseľná roľnícka mládež na Turice zase nám pripravila milý a príjemný večierok s prednášaním „Siroty“ od Mariny Olgy Horvátovej. Tento raz ukázala nám druhá polovica našich roľníckych hercov svoje umenie. I tento raz, jako vždy milo a neočakávané nás prekvapili svojim istým výstupom a peknou hrou a to tým viac ponevác tito prvý raz vystúpili na javište. Na prvé miesto musíme postaviť Javora (Ján Vajsabel) ktorý svoju úlohu tak previedol žeby bárs komu k česti slúžila. Aj obecenstvo tak súdilo. Moj súseď horár z Neštícha nevedel ho dost obdivovať a ustavične pošepkával: „*der ist ein geborener Jäger*“ (ten je zrodený strelec). Nezahanbil sa ani Sokol (Imrich Gašparovič) smelo hral a vynikal s prirodzenými pohybmi. Lipovský (Karol Boháček) elegantne sekal „mllostpána“ kto vie či by sa mu to aj nezaľúbilo?! Janko (Bublávek Palko) svoju krátku úlohu dával dobre, len trocha nesmelo, na druhý raz očakávame od neho dokonálu hru. Štefan (Guldan Vincko) statne zastal svoje miesto len troška hlasnejšie musí vyprávať. Betka (Paulina Vlachovič) pekne hrála svoju úlohu a dokázala že ona má aj pre väčšie úlohy schopnosť. Marienka (Rozinka Kulišek) dojímavou dávala nemeľú od každého zapovrhnutú sirótku. Katka (Maria Čuraj) pravé žihadlo, jej živý smelý výstup potvrdzuje nás v tej nádeji, že z nej bude výtečna herečka. Anička (Jozefína Kulišek) svoju krátku úlohu dobre zastala. Vozárova (Katerina Šesták) svoju úlohu dokonale previedla, dávala pomátenú rozčáranu žobráčku matku. Zodpovedne bola maskyrovaná nevyzerala jako „rychtárka z Trnavského okolia“ ale jako pravá žobráčka a účink nechybil. Slovom naši herci aj teraz dokázali, že sú talenty dokonale. A že ich obecenstvo naše rado má, dôkazom toho je, že tak naša jako aj oreňanská intelligencia takým počtom nás navštívila, že sme pre nich ani dostatočného miesta nemali. Myslím, že nám to vzhľadom na našu malú miestnosť prepačia.

7. júna bude dávať naša remeselnícka mládež v kat. kruhu „Strýka“ 11-ho lebo Sirota alebo Strýko sa bude dávať a s tým zakončíme sezónu, aby sme nasbierali cez leto nových síl k zimným večierkom. *Vždy on.*

— Čáčov. Náš potravný spolok spí, Boh sám vie, kedy z toho čo bude. Všade sa shromáždzenia vydržujú ale u nás sa nemôžeme k ničomu odhodlať. Čím viacej sa vec odďaluje tým viacej ľud kľesá a trati chuf. (To je všade tak, nestarajte sa o peniaze, ani o miestnosť, ale zadržte sriaďujúce valné shromáždzenie, k tomu je Váš 30 dost a keď máte stanovy v rukách už ste spolkom a môžete hneď začať peniaze sbierať a starať sa o miestnosť atď. Keď bude treba radi poradíme Vám. Red.) Začiatok bol u nás dobrý, jeden pán veľmi ochotný na začiatku podpísal aj 50 zl. ale keď sa jeho kortešačky nedarily odvrhnul sa od nás. vypovedal nám zdomu, vytrel svoje meno. No nebanujeme za ním. Aj do hasičského spolku sa ten pán tak horlivo hlásil, ačpráve i tam ide jako slimák na púti. U nás by sa dalo mnoho mladých ľudí do hasičského spolku, a to by veru boli hasiči nie na parádu ale do práce k obňu. Raz sme už mali taký spolok ale známo že u nás Myjava vyľeva teda sobrala aj tento. Hasičstvo je ľudomilná ustanovizeň, ale majú-li sa obce do 600—700 zl. zadlžiť a potom robiť majálesi, výlety pred ohňom i po ohni piť — jako sme to už aj inde videli, taký spolok nechceme a napomáhať nebudeme, K tomu ešte vraj maďarské komando v Čáčove! kto tomu bude rozumieť? a tak sa dobrá vec zabije s nesrozumiteľným komandom.

Čítali sme obranu malých remeselníkov v Pokroku a veľmi sme sa jej potešili, odpoveď ktorú ste dali Buzogányovi bola veľmi dobrá. Veru nezaslužene kope do nás a tupí naše spolky, ktoré sú pravým poženiam ľudu. K záchrane malých priemyselníkov by bolo dobré keby spolky priemyselné články nepredávaly, ale len potravné články. (Keď to budú robiť židia, urobia to aj spolky hneď, zákon by sa mal vyniesť na obranu remeselníkov a zakázať neremeselníkom výroby predávať. Red.)

— **Radošovce.** Sriaďujúce valne shromáždenie „potravného spolku pre Radošovce a okolie“.

Teda predsa je to pravda? už sme tomu ani neverili, lebo sa to už dávno spomínalo a nijako nemali sa Radošovania k činu, až naraz bubnuje sa, že bude shromáždenie Dňa 1. júna po nešpore zaplnil sa dvor kat. školy a naši horliví a zaujatí občania za dobrú vec prišli v plnom počte, prítomný bol aj náš obľúbený pán rychtár *Ignác Honza* a viacej úradov, ďalej zastupené boli aj naše filiálky, Véska, Vidovany, Vlčkovany, Koválovec, Oreské, mnoho občanov bolo i z Chropova, z Lopašova nevideli sme nikoho.

Vlp. Dr. *L. Okánik* dekan skalický v peknej reči povzbudil nás a vysvetlil úkol potravného spolku, reč jeho bola potleskom odmenená a zvolený bol za predsedu shromáždenia. Keď predseda konštatoval dostatočný počet prítomných členov, pýtal sa ich, či majú úmysel založiť potravný spolk, načo všetci odpovedali „ano“ „chceme“. Stanovy spolkové prečítal p. Dr. P. Blaho zo Skalice, ktoré po vysvetlení jednohlasne prijaté boli. Do správy zvolení boli jednohlasne: Dr. *Ján Michálek*, predseda; *Ján Čepek*, pokladník; *Stefan Rovenský*, tajomník; *Ján Sebesta* a *Moric Kvaltín*, z Véskej výbory. Do dozorného výboru: *Ignác Honza*, *Ján Valla*, *Matús Flajšík*, *Stefan Prokeš*, *Pavel Mikula*, *Juraj Vávra* z Chropova, *Stefan Mikuš* z Oreského, *Vendelin Polák* z Vlčkován *Ján Jozefovič* z Vidovan, *Michal Bartal* z Koválovca.

Keď títo horemenovaní členovia voľbu prijali, prehovoril náš pán farár niekoľko srdečných slov k ľudu, povzbudzujúc ich k vytrvalosti, poďakoval sa skalickým hosťom a zatvoril shromáždenie.

Skalickí mešťania *Ján Hrebíček* a *Michal Tomík* v pekných horlivých slovách zarečnili, jako roľníci k roľníkom a vyzývali ich k obetivosti a pracovitosti v prospech myšlienky spolkovéj. Ich reči sa veľmi páčili, mnohí poľušovali si, ej kedy budú u nás tak sedliaci hovoriť. (Neopúšťajte sa, čítajte a držte sa spolkovéj myšlienky a bude to i u vás, bystrých hláv je u vás dost, len cviku a školy treba. Red.).

Daj Boh aby oduševnenie nekleslo, ale aby ľudia dokázali skutkom, že chcú mať spolok a to závisí od skorého splatenia podielov, čím skorej složí sa základný kapitál, ym skorej budeme sláviť otvorenie spolku. Bože nám v práci pomáhaj. *Pritomný.*

— **Mor. Sv. Jány.** „Pokrok“ číta u nás mnoho ľudí, ale v pravom slova smysle nepokračujú u nás ľudia dia naučenia v „Pokroku“. Ešte poradí tie u nás tá starodávna nota, „kto z koho ten z toho“, vášne ľudské sú utlumené, ale nie vykynozené. Zrada, udavačstvo, podližačstvo u nás ešte panujú a mnohí držia ich za cnosti. Bratia toto musí prestať, veď zradzame len svojich, našich ľudí, našu krev a to je škoda, hriech.

Minulý mesiac rozdával náš potravný spolk novoročné, bolo to radosti u našich ženíčiek, keď si niesli do spolku nošky, plné koše, ale nie jednako, lebo niektorá obišla aj na prázdno. Prečo, nuž preto, že tam nekupovala, alebo si knižočku nákupnú nenosila. Keď sme začali naši sa, že vraj aj múdri gazdovia, „no šak ti sopliaci dogazdujú“, ale čest našim predstaviteľom, náš spolok nedogazdoval, ale sa vzmáha. Máme nového obchodníka a zdá sa mi, že nám bude dobre slúžiť. *Nedokonaly.*

Hor sa bratia milujme sa
Pracujme a nedajme sa.

Dopisovateľovi „Hospodárovi a ct. čitateľom „Pokroku“ oznamujem, že veru my v Sv. Jáne a naši pp. učiteľia nespíme, ale usilovno sa učíme, lebo dňa 21, 24 a 28. júni bež. roku predstavíme — čo je už i vrchnostou dovolené — „Strýdža zpod Hája“, obraz zo života slovenského ľudu v 3 dejstvách so spevami. Kto by si žiadal miesto ubezpečit, alebo program, nech sa obráti dopisnicou na pp. učiteľov Ozábalov, títo mu vstupenku a program ochotne zašlú. Naši „kazárkovia“ hovoria, že spolok nemal žiadneho zisku, to vraj riaditeľstvo naskládalo a že i oni by dali novoročné. No! nech doprajú výboru takú zábavu zo svojho vaku a keď nám mnohé roky novoročné nedávali, nepotrebuje ani teraz. *M. B. spevák.*

— **Kuklov.** Ctený pane redaktor! uverejnite týchto mojich pár riadkov. My keď sme zakládali náš potravný spolk, oslovili sme jako dobrí kresťania a Slováci aj našich protivníkov, aby nám aj oni nápomocní boli a niekoľko po-

dielov podpísali, ale oni odpovedali, že veď to je 10 zl. 20 korún, to že oni nedajú. My sme si z vlastných síl založili spolok a účinkujeme už 15 mesiacov pre dobro obce a ľudu, neztratili sme nič a Boh dá, že ani neztratíme. Naši páni a židia zakládali pálenicu a chceli vyrábať vlastenecký špirit, pre nevlasteneckých Slovákov, aby ich vylicili. Ľudom sľubovali sa hory doly, že bude u nás fabrika, že povstane priemysel, ľud, že bude zarabať atď., pravda zdálo sa to mnohým, chválili to, ale keď začali sbierať akcie, po 200 Kor. bolo koniec oduševneniu, no niektorí predsa upísali aj z našich ľudí, už sa vyprávalo: bude sa stavať. Ale ten kompanista a vodca sa naraz ztratil, ten hovoril, že dá 20.000 korún, teda polovicu kapitálu, ale už je preč. že sa ztratil a špirit us teče dolu Myjavou a každému úastinárovi pripadá 5 korún aj 66 hal. útrat, to majú na pamiatku špiritového priemyslu, teda toľko prerobila každá podpísaná akcia a o fabrike ešte ani dechu, slechu. *Občan.*

(Hja tak zakladajú u nás priemysel a títo ľudia že chcú ľudu pomôcť... áno z peňazí, opýtajte sa na celom okolí, kde dokladali podielníci v potravných spolkoch, nikde ani jeden halier, že dostali novoročné, to je pravda, vidíte a predsa krivonosí a ich otroci plujú, nadávajú na naše spolky. *Nesadajte na lep takým zakladateľom, čo si sami nezaložíte a sami nevediete, to nemá budúcnosti, verte len tomu čo je z vás a čo je pre vás.* Red.).

— **Kúty.** Veru pravdu má ten dopisovateľ, že sa jeho dopisy zunujú. (Možno, ale keby nebol písal, ani vy by ste sa neboli chytili pera. R.). Len to sa nám nelúbi, že odkrýva chyby bližného a je zlý na naše ženy. Bližnému by predsa nemal vidieť smetku v oku. Radšej nech ore, lebo jeho rolá sú zarostené trávou. — *ga.*

(Mýlite sa, to nie je ten ktorý dopisuje, ten dobre ore, aj dobre kope a nebóji sa ani pera, kasirovi keď si niekedy osladí s kostkou cukru kávu, nezavidíte, aj Vy si môžete osladit, keď budete v kassí sedieť, nehľadme na malé veci s veľkými očami. Red.).

— **Holič.** 2. júni. Za príkladom našich dávnych predkov, chodievame každoročne na svätodušné sviatky od nás na pút do Šaštína. I tohoto roku sa vybrala veľká processia v sprievode vel. pána kaplána, muzikantov a v sprievode štyroch veľkých zástav a štyroch malých. Bolo to veľmi pekné, no peknejšie bolo od toho to, že naše obecné predstavenstvo nechcelo dať vozy na ten pút, pre kaplána, pre muzikantov, ani pre zástavníkov, hovoriac, že obec nemá na také daromnice peniaze. Pred tým to tak vždycky bývalo, že sa formani najali za obecné peniaze, no dnes to už nemože byť a sice preto, lebo nás katolíkov je tu len dve tretiny, kdežto druhých vierovyznáni je jedna tretina, nuž mi musíme len dve tretiny, všetkých obecných prírázok splácať, preto sa katolíkom tie vozy nedali. Ešte peknejšie bolo to, že keď už obec nechcela dať tie vozy, nuž ani naši sedláci nechceli za darmo, ba ani za malý plat nechceli dať tie vozy a to zase preto, lebo by tým koňom museli dať žrať, kdežto keď sú doma tak nežerú, majú pôst chudáčka. Pre našich sedlákov (pre tých bohatších) je len taká formanka dobrá, keď si možu z jedného páru koní spraviť dva a vozit hlinu, lebo šutr, pro obecni, na cesty za 10 korún denne, pri tom si už možu aj glnuť, má z čoho.

Ale do Šaštína íst to sa mu nevyplatí, on na česť a chválu Božiu nič neoferuje, to mosí oferovať Fanta (žid) jako to aj skutočne urobil, lebo keď by nebol dal on jeden voz a to celkom zdarma, nuž by boli museli muzikanti zostať doma. Či to nenie hanba na Holič? Katolícka processia a židovský forman, veru by sa mohli hanbiť tí naši páni sedláci!

Pátnik.

— **Z Unina.** To už nenie ku vydržaniu, čo ku mne dopisov chodí z celého okolia, všetci sa dotazujú, kedy bude u nás to dvojročné bezkaplanské jubileum. Chystajú sa ku nám z Petrovejvsí, z Letničia, zo Gbelov, z Kútov z Holiča atď. Nektóri sa ma pýtajú, či majú s koruvičkami prijsť? To nie, prijdite so zástavami národnými, aké sme mali pri voľbe ablegátskej. Všetko je v najväčšej napnutosti. Minulú nedelu zase sme mali zasadnutie a sčee u nášho „starého taty“ pána Holzmana, kde sa vždycky schádzame. Starý tata náš držal nám krásnu reč, medzi iným hovoril: „všetci farári na okoliu nemajú dohromady toľko rozumu, ako náš, ten je múdrejší ako aj pán Černoch ablegát“. „To veru je už pravda“ prisvedčoval ujec. „To sú náš najlepši duchovný otec“ hovoril mladší pán *Múric Berger*. Spolk kresfanskej striezlivosti pod predsedníctvom *Uliše Dobropitnej* tiež držal zasadnutie u *Jelinka* a pri tejto príležitosti minulo sa 20 skleníc „suadkého“ a 30 skleníc „horkého“. Porady poslal nie sú ešte dokončené. *Uničan.*

Drobné zprávy.

Anna Gajdác

Dňa 5 júna o 7 hodine ráno zomrela po dlhej, trapnej nemoci, zaopatrená sviatosťami zomierajúceich pani *Anna Gajdác* v 52 roku veku svojho, dlhoročná hostinská „Kat. Kruhu“ v Skalici. Nebohá vynikala horlivosťou kresťanskej ženy a vrelou zaujatostou za naše spolky. Jej odumretím osirela nielen jej rodina ale aj náš „Kruh“. Boh poteš zarmútenú rodinu!

Pohreb koná sa v nedelu po nešpore. Členovia „Kat. Kruhu“ súčasťnia sa v prívode so zástavou.

— **Mor. Sv. Jány** Dňa 3. júna odopoludňa o 6. hodine v poli na slobodnom mieste zabil hrom *J. Diviak* občana sekulského — jeho manželku a dve detky poranil.

Ružová slavnosť v *Nadaši* vypadá pekne. Táto slavnosť je založená od nebohého farára *Imricha Štrteckého* na odmenu poctivým a čestným pannám. Ružový veniec a 142 korún z fundácie obdržala panna *Paulína Machala*, dcéra *Jozefa Machala*. Voľba bola prevedená tajným hlasovaním v *Hájčku* kde sme v prívode išli. Na sviatky sa u nás bláznivo tancovalo na troch miestach naraz.

V *Dolnej Krupci* bude mládež predstavovať hru *12 ročný Ježiš*. Tento kúsok je len nedávno do slovenčiny preložený.

Nešťastie Dňa 3 júna medzi 3—4 hodinou strhol sa strašný príval a kamenec nad *Veskou* a *Radošovcami*. Krúpy malý veľkosť holubacieho vajca. Voda uderila až do dvorov a sieni. Škoda v obilii je veľká, voda mnoho sobrala a hlien zaniesol celé role.

Vyslanec skalického okresu *Dr. Ján Černoch* daroval skalickým pohorelcom 40 korún. Pán Boh zaplať.

Dopisovateľom: Budúcné.

Pijáci vína

POZOR!

Škodlivé účinky vína a iných liehovín na sliznicu žaludeční
napravuje zo všetkých vod

NAJLEPŠIE

LUHAČOVSKÁ KYSELKA

Výtečná chuť.

Krásne zbarvenie.

Dostať v „Potravnom spolku“

9

Najlacnejšie môže dodať
UMELÉ HNOJIVÁ

Moderne zariadená

PRVNÍ MORAVSKÁ ROLNICKÁ TOVÁRNA AKCIOVÁ
na soustředěná hnojivá a lučebniny
v Přerově.

ktorá si svojimi osvedčenými superfosfáty získala po celej Morave najlepšieho mena.

Ziadame slavné hospodárske družstvá, hospodárske spolky, obce, jakož i velactených pánov veľkostatkárov a všetkých roľníkov, aby kupovali

UMELÉ HNOJIVÁ u závodu **rolníckého**

Picné vápno stále na sklade; za veľmi ľavú cenu k dostaniu.

Sklad máme: V Uh. Skalici, v Skalickom Gazdovsko potravnom spolku.

Jozef Lidl Brno, Morava

Orelská ulice číslo 7.

Prísazný znalec c. k. zemského súdu.

Prvá česká továrna výroba hudobných nástrojov.

VELKOSKLAD:

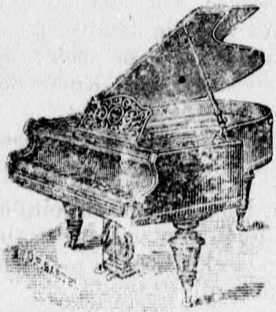
pian, pianin a harmonií zo všetkých prednejších tovární českých i cudzozemských.

Hudobné nástroje

pre hudobné sbory, kostoly, divadlá v najväčšom výbere a najnižších cenách.

Cenník na požiadanie zdarma.

Vývoz do všetkých dielov sveta

Každá sporivá gazdina

používa

KOLINSKEJ

Kávovej Prísady SO SOKOLOM

a docieľy tým výdatnej, chutnej a pekne zbarvenej kávy.

Továrny: v Kolíne a v Prostějove. (Morava.)

Pozor!

Voz nový, prostredný 50 kg. ťažké ose, a jeden voz upotrebovaný v dobrom stave, ďalej železné pluhy

má na predaj

Ignác Korčák kováčský majster
v Holiši, proti váhe.

Mydlo „Palacký“

je nejlepší český výrobek.

Práca ľahká účinnok prevapujúci!

Prádlo biele ako sníh!

Ján Vilímek,

ováreň na mydla V LIPNÍKU,
nad Bečvou. (Morava.)

Ve prospěch Ústřední Matice Školské.

Humpolecké súkna

a lodny. **Dámske lodny.**

Módne látky oblekové, látky na svrchníky a havoloky, z čistej ovčej vlny v ľavných cenách odporúčuje:

KAREL KOCIAN,
súkenický a prvý zasielateľský obchod
v Humpolci.

Vzorky k nahliadnutiu zasielajú sa franco.

Kostolné sviece,

pravé voskové, polvoskové,

stearinové hladké i krášené,

stĺpky, sviečky obetné a stromkové,

sviečky stearinové a parafínové tabulové,

vozové lampášové,

všetky druhy voskového zbožia,

tiež perník struhací,

a jemný zákuskový,

doporučuje najodbornejší závod kontinentu, firmy.

V. Zbořil a syn

první moravská továrna na voskové zbožie a perník.

v Bystřici pod Hostýnem (Morava.)

Založeno r. 1858.

Odborné vysvedčenie z L'ublanc, Maria Cell, Ml. Boleslavi, Paríže, Dojenu Côte d'Or, Litomeric, Prahy atd'.

„Potravný Spolok“ v SKALICI

objednáva a má na predaj

Čilský Ledek

a

TURECKÉ ŽITO

tak tiež

Ledek na striekanie vinohradov.

Slavným Patronátom a všetkým cirkvám

uctive odporúčam svoju dielňu

ku stavbe nových

ORGANOV

ktoré zhotovujem vo všetkých rozmeroch a sústavách jako: kuželove, rohrove, Mechanicko-pneumatické, alebo obyčajne zášubkové systémy. Organy mnou stavané vyznačujú sa zvlášte plnozvučným a ľúbezným hlasom. Prijímam opravy všetkých starších organov. Za solidnú a dokonalú prácu ručím.

Ceny najľavnejšie.

Ján Drábek a Synovia.
organári.

v Búr. sv. Mikuláši.

Vysvedčenia sú k nahliadnutiu.

10